

Kuopion maaseutuohjelma 2022 – 2030 -luonnokseen (31.5.2021) saapuneet muutosehdotukset

Muutosehdotus	Lausunnon antaja(t)	Ratkaisuehdotus
Sana ”mökki” muutettava muotoon ”vapaa-ajan asunto”.	Kuopion kaupunki, asuntotoimi	Viedään muutos teksteihin.
Useissa toimenpiteissä toteuttajaksi on lisättävä myös asukkaat.	Kuopion kaupunki, asuntotoimi	Käydään läpi toimenpiteet ja tehdään lisäykset siltä osin kuin nähdään puutteellisenä.
Ohjelmassa on huomioitava asukkaiden ympäristö- ja luontovastuu.	Kuopion kaupunki, asuntotoimi	Tehdään lisäykset siltä osin kuin nähdään puutteellisenä.
Maatilat ja -taloudet on lisättävä vastuutahoiksi tavoitteissa, jotka koskevat energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa.	Kuopion kaupunki, asuntotoimi	Tehdään lisäykset siltä osin kuin nähdään puutteellisenä.
Poistettava tavoite ”Yhteisen sähköisen tonttimarkkinointialustan toteuttaminen OmaKunta -alustalle”, koska suunnitteilla on digitalisoida ja automatisoida nykyinen tonttien haku- ja luovutusprosessi.	Kuopion kaupunki, tonttipalvelut	Laitetaan tavoite yleisempänä: ”Tonttimarkkinoinnin kehittäminen”. Kehitetään Asumisen Kuopio –sivustoa erit. maaseutuasumisen osalta.
Paikkatietopohjaisessa kaupunki-maaseutuluokituksessa käytetyt kriteerit ja termit pitäisi selostaa ja avata, mikäli/kun luokitusta on tarkoitus käyttää palvelujen arvioinnissa ja kohdentamisessa.	Kuopion kaupunki, kunnallistekninen suunnittelu	Ei ole tarkoitus käyttää palvelujen arvioinnissa ja kohdentamisessa. Luokitus on avattu erillisessä Kuopion maaseutukatsaus 2021 -raportissa.
Tieinfran kehittämisen rinnalle nostettava myös muu perusinfra; teiden kunnossapito, vesihuolto ja tietoliikenneyhteydet.	Kuopion kaupunki, kunnallistekninen suunnittelu ja alueelliset ympäristöpalvelut	Täydennetään tältä osin.
Lisättävä tavoite ”Vesihuoltopalveluiden turvaaminen ja saatavuuden parantaminen” ja vastuutahoksi Kuopion Vesi Oy ja vesiosuuskunnat.	Kuopion kaupunki, kunnallistekninen suunnittelu	Täydennetään tältä osin
Ohjelmaan lisättävä tavoite ”Jätevesiviemäriin rakentamisen edistäminen”.	Kuopion kaupunki, kunnallistekninen suunnittelu	Täydennetään tältä osin
Ohjelmaan lisättävä tavoite ”Suureläinten eläinlääkäripalvelujen saatavuuden turvaaminen”.	Kuopion kaupunki, alueelliset ympäristöpalvelut	Täydennetään tältä osin
Ohjelmaan lisättävä tavoite ”Karjatilojen lakisääteisen viranomaisvalvonnan resurssien turvaaminen”.	Kuopion kaupunki, alueelliset ympäristöpalvelut	Täydennetään tältä osin
Ohjelma ei huomioi erilaisessa kehitysvaiheessa olevien maaseutualueiden erilaisia kehitystarpeita.	Kuopion kaupunki, hyvinvoinnin edistämisen sekä kasvun ja oppimisen johtoryhmä	Maaseutuohjelmaluonnoksen linjaukset ovat yleisluonteisia, kaikkia maaseutualueita koskevia. Tarkemmat aluekohtaiset toimenpiteet on määriteltävä myöhemmin erillisen prosessin kautta. Korostetaan alkuosan tekstissä linjausten yleisluontoisuutta.
Ohjelmassa ei tuoda esille perusteluja sille, miksi ja miten maaseutua tulisi kehittää.	Kuopion kaupunki, hyvinvoinnin edistämisen sekä kasvun ja oppimisen johtoryhmä	Lähtökohtana on Kuopion strategia ja tosiasia, että maaseudulla asuu 1/5 kuopiolaisista. Alueellinen laajuus. Ohjelmaan on pyritty kokoamaan se, mitä asioita tekemällä maaseudun kehittämistä voitaisiin edistää. Kirjoitetaan vielä selkeämmin alkuosaan perustelut.

Muutosehdotus	Lausunnon antaja(t)	Ratkaisuehdotus
Ohjelman tilasto-osuudesta puuttuu tieto siitä, kuinka moni asuu tai mökkeilee Kuopion maaseutualueilla ja tekee sieltä etätöitä olematta kirjoilla maaseudulla	Kuopion kaupunki, hyvinvoinnin edistämisen sekä kasvun ja oppimisen johtoryhmä	Tietoa ei ole saatavissa olemassa olevista tilastoista. Suuntaa antavaa tietoa voisi saada toteuttamalla kysely kaikille vapaa-ajan asunnon Kuopiossa omistaville. Monipaikkaisuudesta on käynnistynyt SavoGrown hallinnoima hanke, jossa Kuopio on mukana. Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisätä tietopohjaa etätyöskentelystä ja monipaikkaisuudesta, jotta sitä voisi paremmin hyödyntää mm. palvelujen suunnittelussa.
Tavoite ”Ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen helpompi muuttaminen vakituiseen asumiseen” edellyttää ensiksi kriteereiden määrittelyn.	Kuopion kaupunki, strateginen maankäyttö	Sisällytetään toimenpiteeksi tavoitteeseen kriteerien määrittely.
Ohjelman seurannan toteuttaminen on määriteltävä täsmällisemmin. Kullekin toimenpiteelle on nimettävä omistaja/vastuuhenkilö, joka vastaa asian etenemisestä ja seurannasta	Kuopion kaupunki/ strateginen maankäyttö, Riistaveden pitäjäraati, Sydän-Savon maaseutupalvelu	Täydennetään seurannan toteuttaminen maaseutuohjelman seuraavaan versioon.
Kulttuuribussitoiminta yhteistyössä Juankosken kanssa ja kuntoporrashanke Vaarulle ovat jo toteutumassa. Lisätään tilalle: Kevyenliikenteen väylä Melalahti-Vartiala sekä asukastoimintaa ja kulttuuria kaikille	Riistaveden pitäjäraati	On ollut valmisteluaineistoa, ei tule lopulliseen versioon.
Kohtaan Uudistuva maaseutu lisättävä tavoite ”Lupa tehdä toisin toteutetaan, ennakkoluulottomat ratkaisut.”	Riistaveden pitäjäraati	Ehdotettu tavoite on jo toimintatapana Kuopio 2030 -strategiassa, jolle maaseutuohjelma on alisteinen. Sitä ei voida lisätä ohjelman tavoitteiden joukkoon.
Maataloutta ei nähdä Kuopion vahvuutena. Ohjelman tavoitteissa ei näy maatalouden, metsätalouden ja maaseudun muun yritystoiminnan turvaaminen tai maaseutuyrittäjyyteen kannustaminen.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset, MTK-Juankoski, Maaningan pitäjäraati	Tähän liittyviä toimenpide-ehdotuksia tullut myös ympäristöpalvelujen palautteessa. Täydennetään tavoitteita tältä osin.
Kuopio ei saa omilla toimillaan rajata yrittäjien toimintamahdollisuuksia ympärysuntiin verrattuna, esim. kaavoitus-, rakentamis- tai ympäristönsuojelumääräysten tiukennuksilla. Edullisuusvyöhykerajojen tarkistaminen sekä rakennuskieltoalueissa joustaminen. Tyhjen tilojen vuokratason tarkistaminen.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset, Juankosken pitäjäraati, Maaningan pitäjäraati	Kaavoitus-, rakentamis- ja ympäristönsuojelumääräykset tulevat lainsäädännöstä. Edullisuusvyöhykerajojen tarkistaminen sisältyy toimenpiteenä asuntorakentamisen edistämiseen, täydennetään rakennuskieltoalueissa joustaminen.
Tiedolla johtaminen painopisteeseen lisättävä toimenpiteeksi ”Päätöstenteossa ja päätösten valmistelussa huomioidaan vaikutukset maaseudun asukkaisiin, yrityksiin ja yhteisöihin / organisaatioihin hyödyntäen maaseutuvaikutusten arvioinnin (MVA) työkalua”.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset, Sydän-Savon maaseutupalvelu, Kalakukko ry.	Lisätään toimenpiteisiin MVA:n käyttö maaseutua merkittävästi koskeissa päätöksissä (esim. palveluverkosto, liikenneratkaistus, kaavoitus).

Muutosehdotus	Lausunnon antaja(t)	Ratkaisuehdotus
Kuopion nimettävä maaseutualueille oma elinkeinoasiamies/ vastuuvirkamies/ yhteyshenkilö koordinoimaan maaseutuohjelman kehittämistoimia ja seuranta ja toimimaan yhteyshenkilönä pitäjäraadeilla ja kehittäjätahoille.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset, MTK-Juankoski	Ohjelman edellyttämä laaja-alainen asiaosaaminen on hyödynnettävissä paremmin verkostomaisesti toimien. Lisätään ohjelman loppuun "Maaseudun palvelukartta", josta löytyvät kaikki Kuopion kaupungin eri palvelualueiden yhteyshenkilöt, pitäjäraatien ja muiden maaseudun kehittäjätahojen yhteyshenkilöt ja – tiedot.
Kuopion mahdollistettava uusien asukkaiden ja yritysten sijoittuminen myös maaseutualueille. Tarjolla on oltava isoja ja pienempiä tontteja.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset, Maaningan pitäjäraati	Maaseutualueiden omakoti- ja yritystonttien markkinointia on suunniteltu lisättäväksi vuonna 2022.
Kuopion lisättävä edunvalvontaa muihin toimijoihin, jotta maaseutualueen infra, kuten tiet, laajakaista, ja sähköverkko toimivat moitteettomasti.	Pro Agria / MTK Pohjois-Savo / kuopiolaiset MTK-yhdistykset	Huomioidaan edunvalvonta-asiana. Maaseudun infra sisältyy MAL-sopimukseen ja edunvalvonnan sisältöihin.
Ohjelmasta puuttuu konkretia/käytännön toimet ja sen painopisteiltä mittarit (numeeriset tai laadulliset) ohjelman toteutumisen seurantaan tai ne ovat epärelevantteja. Mittareihin halutaan näkyviin lähtötaso, haluttu suunta ja seuranta-aikataulu (mm. maaseutualueiden väestö).	MTK-Juankoski, Juankosken pitäjäraati, Kalakukko ry., Maaningan pitäjäraati	Maaseutuohjelmaluonnoksen linjaukset ovat yleisluonteisia, kaikkia maaseutualueita koskevia. Tarkemmat aluekohtaiset toimenpiteet on määriteltävä myöhemmin erillisen prosessin kautta. Lisätään ohjelmalle yleiset maaseudun kehitystä mittaavat mittarit; väestö, työpaikat ja asuntorakentaminen ja niiden aikasarja. Täsmennetään painopisteittäisiä mittareita.
Työvoimapalveluja kehitettäessä on huolehdittava maaseudun toimintaympäristöihin soveltuvista työvoima- ja elinkeinopalvelujen saatavuudesta. Lisäksi huomioitava ulkomaisen työvoiman hyödyntäminen, kuntakokeilun hyödyntäminen, maatilojen välisen yhteistyön tukeminen sekä maatilojen yhteistyö alueen oppilaitosten kanssa.	Sydän-Savon maaseutupalvelu, Maaningan pitäjäraati	Huomioidaan uutta työnantaja- ja yrityspalvelukokonaisuutta (Kuntakokeilu ja TE-palvelut 2024-uudistus) kehitettäessä.
Maaseudun monipuolistuvien elinkeinojen osaamis- ja työvoimatarpeet tulee huomioida myös osana alueellista koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointiprosesseja.	Sydän-Savon maaseutupalvelu	Huomioidaan edunvalvonta-asiana ja keskusteluissa alueellisten koulutustahojen kanssa. Kuopion kaupunki on liittynyt jäseneksi maaseutuyrittäjyyttä ja -ammatteja edistävään Maaseutuammattiin ry:een v. 2021.
Elinkeinot ja työllisyys painopisteeseen tulee lisätä toimenpide "Yritysten ja elinkeinojen tarpeet huomioidaan maankäytön suunnittelussa".	Sydän-Savon maaseutupalvelu	
Tiedolla johtaminen painopisteeseen lisättävä tavoitteeksi "Lisätään kaupunkiorganisaation palvelualueiden välistä vuorovaikutusta asioiden valmistelussa".	Sydän-Savon maaseutupalvelu	Sisältyy ajatuksena jo luonnosversion tekstiin. Täsmennetään tekstiä seuraavaan versioon.

Muutosehdotus	Lausunnon antaja(t)	Ratkaisuehdotus
Ohjelman toteuttamiseen ja seurantaan otettava mukaan yrittäjien edustus.	Sydän-Savon maaseutupalvelu	Yritykset on huomioitu yhtenä toteuttajatahona jo ohjelman luonnosversiossa. Ohjelman seuranta täsmennetään seuraavassa versiossa. Yrityspalvelussa on suunnitteilla asiakasraatitoiminnan käynnistäminen.
Ohjelman toimeenpanon ja seurannan kannalta esitetyt toimenpiteet pitäisi avata tarkemmin.	Sydän-Savon maaseutupalvelu	Maaseutuohjelmaluonnoksen linjaukset ovat yleisluonteisia, kaikkia maaseutualueita koskevia. Toimenpiteet täsmentyvät, kun niiden toteutus käynnistyy osana nimettyjen vastuutahojen normaalia toimintaa ja talouden suunnittelua.
Maaseutuohjelmaluonnoksen 2022–2030 aikajana on pitkä, ei-reaktiivinen ja se ei noudata EU:n eri rahastojen ohjelmakautta.	Kalakukko ry	Kuopio 2030 -strategialle alisteiset ohjelmat noudattelevat pääsääntöisesti strategian aikajanaa.
Elinvoimainen maaseutu/asuminen ja asuinympäristöt -painopisteessä Kalakukko ry:tä ei voidaan mainita vastuutahona yksityisen tonttitarjonnan aktivointitavoitteiden edistämiseksi.	Kalakukko ry	Tehdään korjaus em. tavoitteen vastuutahoihin.
Maaseudun tunnettuus -painopisteen alla esitetyt toimenpiteet ja mittarit ovat vaatimattomia. Kuopion markkinointi- ja viestintäyksikön ammattitaito tulee ottaa vahvemmin mukaan elinvoimaisen maaseudun edistämiseen ja markkinoimiseen (mm. etätyömahdollisuus, sesonkiaikojen pop up-myymlät, maatilojen suoramyynä, vaikutusmahdollisuuksien esiintuonti, kyläyhdistystoiminnan tekeminen näkyvämmäksi)	Kalakukko ry, Maaningan pitäjäraati	Markkinointi ja viestintä on toteuttanut etätyökampanjaa, jossa on koottuna myös maaseutualueen etätyömahdollisuuksia. Kaupungin verkkosivut tullaan uudistamaan vuoden 2022 aikana ja kaupunki on kehittämässä osallisuusalustaa, joka tuo mahdollisuuden maaseudun parempaan markkinointiin, mutta myös maaseudun toiminnan näkyvämmäksi tekemiseen. Parannetaan viestintää jo nyt käytössä olevista mahdollisuuksista, mm. Kuopio Seinä, Asumisen Kuopion.
Hyvinvoiva maaseutu/ yhteisöllisyys ja osallisuus -painopisteeseen yhdeksi vastuutahoksi esitetään lisättäväksi Kalakukko ry., jonka kautta voidaan edistää esim. osallisuutta, asukkaiden kohtauttamista, osaamisen vaihtoa ja tilojen monikäyttöisyyttä.	Kalakukko ry	Tehdään lisäys vastuutahoihin.
Resurssiviisas Maaseutu -näkökulman alle yhdeksi tavoitteeksi esitetään lisättäväksi ”Luomutuotannon ja -kysynnän edistäminen”.	Kalakukko ry	Tehdään lisäys teksteihin.
Resurssiviisas Maaseutu / Kiertotalous -painopisteen alle yhdeksi tavoitteeksi esitetään lisättäväksi ”Ruokahävikin vähentäminen”.	Kalakukko ry	Em. tavoite on ollut Kuopio 2030 – strategian valtuustoon nähden sitovissa tavoitteissa vuosina 2020–2021 ja Resurssiviisautsuhjelmassa.
Digitaalisten palvelujen rinnalla on oltava edelleen tarjolla perinteisiä, kasvokkain tapahtuvia palveluja, kuten terveyspalveluja. Palvelujen oltava kohtuullisen matkan päässä käyttäjistä.	Maaningan pitäjäraati	Asia ei kuulu maaseutuohjelmaan, vaan palvelu- ja palveluverkostolinjaukset tekee kaupunginvaltuusto.

Muutosehdotus	Lausunnon antaja(t)	Ratkaisuehdotus
Maaseutualueille pitäisi saada enemmän harrastusmahdollisuuksia lähelle lapsia ja nuoria sekä huolehtia liikuntapaikkojen ylläpidosta.	Maaningan pitäjäraati	Asia kuuluu Kuopio 2030-strategian tavoitteisiin ja huomioidaan vuosittaisia tavoitteita asetettaessa ja toimenpiteitä määriteltäessä.
Joukkoliikennettä (myös yhteiskäyttöpyörien ja -sähköpotkulautojen yms.) käyttömahdollisuutta maaseutualueilla tulisi tutkia/hyödyntää.	Maaningan pitäjäraati	Asia kuuluu Kuopio 2030-strategian tavoitteisiin ja on huomioitu valtuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2022 asetettaessa ja toimenpiteitä määriteltäessä. On tavoitteena myös maaseutuohjelman luonnoksessa.
Toivotaan enemmän lähiruokapäiviä kouluihin ja päiväkoteihin. Linjaus lähiruuan käytön edistämiseen.	Maaningan pitäjäraati	Asia kuuluu Kuopio 2030-strategian tavoitteisiin ja on huomioitu valtuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2022 asetettaessa ja toimenpiteitä määriteltäessä. On tavoitteena myös maaseutuohjelman luonnoksessa.
Maaningan alueen kaikki koulut; Pulkonkoski, Käämelähti ja Maaningan keskus, on säilytettävä.	Maaningan pitäjäraati	Asia ei kuulu maaseutuohjelmaan, vaan palveluverkostolinjaukset tekee kaupunginvaltuusto.
Vuokra-asuntotarjonnan (mm. ikäihmiset, lapsiperheet, maaseutuasumisen kokeilijat, etätyöntekijät) mahdollistaminen/ edistäminen maaseutualueilla.	Maaningan pitäjäraati	Vanhusten asumisratkaisujen edistäminen sisältyy ohjelmaan. Maaseutualueet eivät täytä valtion tukeman asuntorakentamisen kriteerejä. Vuokra-asuntojen ilmoittamiseen löytyy markkinoilta kaupallisia toimijoita.
Asuinympäristöjen houkuttelevuuden tukeminen (esim. yleisillä laavuilla) esim. Leader-rahoituksen kautta.	Maaningan pitäjäraati	Asia kuuluu Kuopio 2030-strategian tavoitteisiin ja on huomioitu valtuustoon nähden sitovia tavoitteita vuodelle 2022 asetettaessa.
Liikenneväylien kunnossapito sekä liikenneturvallisuuden ja kevyiden liikenneväylien lisääminen maaseutualueilla.	Maaningan pitäjäraati	Liikenneturvallisuuden ja kevyen liikenteen kehittäminen sisältyy osaksi Kuopion kaupunkiseudun MAL-sopimusta. Toimenpiteet sovitaan vuosittain ELY-keskuksen kanssa. On tavoitteena myös maaseutuohjelman luonnoksessa.
Yhteiskäyttöisten etätyöpisteiden kehittäminen maaseutukeskuksiin.	Maaningan pitäjäraati	Maaseutuohjelman Elinvoimainen maaseutu/ Saavutettavuus ja liikkuminen - painopisteen yhtenä tavoitteena on edistää etätyömahdollisuuksia. Toimenpiteitä täsmennetään ohjelman edetessä ja/tai erillisen prosessin kautta maaseutualuekohtaisia toimenpiteitä määriteltäessä.
Maaseudulla asuvat on osallistettava erilaisten työpajojen kautta maaseutuohjelman valmisteluun ja siihen miten haluavat kehittää omaa asuinalueitaan.	Maaningan pitäjäraati	Maaseutuohjelmaluonnoksen linjaukset ovat yleisluonteisia, kaikkia maaseutualueita koskevia. Tarkemmat aluekohtaiset toimenpiteet on määriteltävä myöhemmin erillisen prosessin kautta. Alueilla on mahdollista tehdä oman alueen kehittämisohjelma (vrt. Maaningan alue).